

Az interaktív tábla kezdőknek és haladóknak

Első rész

Mindenki tudja, hogy az izgalmas vagy unalmas tanórák milyen erősen befolyásolják a diákok tudását és vizsgaeredményeit. De hogyan tehető érdekessé az óra egy korosztály számára, akik a multimédia olyan lehetőségeit is rutinosan alkalmazzák, amelyekről az idősebb tanárok még csak nem is hallottak? Egy látványos – és a pedagógus számára egyszerűen használható megoldás – az interaktív tábla és az ahhoz tartozó táblaszoftver, esetünkben a Promethean Activstudio 3 alkalmazása.

Hogyan tudom használni?

Az Activstudio 3 egy sokoldalú táblaszoftver, amellyel bárki könnyedén megtervezheti és megtarthatja az óráit. Példánkban egy Mátyás királyról szóló történelemórához készítünk anyagot. Nézzük tehát lépésről lépésre a tennivalókat.

1. A szükséges kép-, hang-, szöveges vagy videófájlok összegyűjtése.

Ehhez kereshetünk anyagot az interneten, használhatunk könyvekből szkennelt fotókat, ábrákat, térképeket, de a kereskedelemben is kínálnak az interaktív táblákhoz való, előre elkészített órai anyagokat. (Segédanyagokat szép számban találunk például a www.sulinet.hu adatbázisában, a www.wikipedia.hu-n vagy a www.google.hu keresővel.)

Jó tanács: az alkalmazott képfájlok ne legyenek túl kis felbontásúak – 100 kB-nál kisebb –, mert a táblán megjelenő méretben élvezhetetlenek lesznek. Túl nagyot sem érdemes – 1 MB-nál nagyobbat –, mert a megjelenítése egy régebbi számítógép használatával nagyon lassú.

2. Megnyitjuk a táblaszoftvert, kiválasztjuk az „Új/Megnyitás” fület, majd az „Új flipchart” gombbal létrehozunk egy új fájlt, ahová majd dolgozunk.

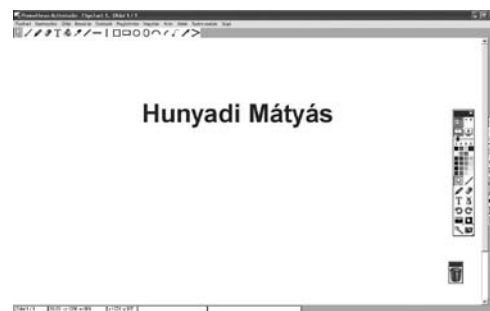

3. Lépünk át tervező módba.

(Fő eszköztár → Főmenü gomb → Tervezés mód)

4. Válasszuk a „Szöveg” eszközt (Fő eszköztáron a piros T betű), s kattintsunk a táblaképen belül bárhova, majd gépeljük be a kívánt szöveget, esetünkben az óra címét: Hunyadi Mátyás uralkodása.

A megjelent „Szövegszerkesztő eszköztárban” állíthatjuk be a szövegünk tulajdonságait (betűszín, háttérszín, betűméret, felső/alsó index...), hasonlóképpen, mint a Wordben. Ezt az eszköztárat utólag is elérhetjük, ha a kijelölő eszközzel (fehér nyíl) duplán rákattintunk, majd a „Szöveg szerkesztése” pontot választjuk.

5. Új lapot a „Következő oldal” gombra kattintva kaphatunk, ahová már az óra vázlatát, képeket, videót vagy akár komplett órai jegyzetet is tehetünk.

Példánkban tegyük ide egy képet Mátyásról, s írjunk fel néhány jellemző adatot róla.

Azt az előző pontból már tudjuk, hogy szöveget hogyan kell a táblára írni. A képet az előzetesen a számítógépünkön összegyűjtött fájljaink közül tudjuk behívni.

Ennek a menete (továbbra is tervező módban vagyunk):

BeSZÚrás → Kép → Fájlból

Ugyanezzel a módszerrel az oldalakra például hangfájlt is csatolhatunk, mellyel ízelítőt adhatunk a kor zenei világából. De használhatunk flash animációt, esetleg videófajlt... (Jobbnál jobb animációkat tölthetünk le például az sdt.sulinet.hu weboldalról.) Térképet is feltehetünkj Mátyás hódításainak helyszíneivel. Ha a térképet rögzítjük (mintegy háttérként) az oldalon, és a végvárak helyét például egy-egy piros ponttal megjelöljük, s a pontok mindegyikének egy-egy megfelelő hivatkozást adunk, akkor a pontokra kattintva előugrik az adott végvár fotója.

A rögzítés menete: jobb egérgombbal az objektumra kattintunk, és a „Szerkesztés” menüpont alatt a „Rögzítés”-t választjuk.

A hivatkozás menete: jobb egérgombbal az objektumra kattintunk, majd Tulajdonságok → Műveletek → Fájl (kijelölése) → Dokumentum vagy fájl megnyitása → Beállítás → ... és itt a „Tallózás” menüponttal megkeressük a piros ponthoz hozzárendelni kívánt kép fájlnevét. Végül kattintsunk az „OK” gombra, s készen is vagyunk.

A képekhez vagy egyéb objektumhoz internetes hivatkozást is adhatunk. Például ha Mátyás király portréjára kattintunk, akkor hozza fel a Wikipédia internetes lexikon Hunyadi Mátyás pontját. Ehhez a hivatkozás menete az előzőekben leírtakkal megegyezik, de a „Beállítás” gombra kattintva az internetcímet írjuk be, ahova szeretnénk eljutni (pl.: http://hu.wikipedia.org/wiki/Hunyadi_Mátyás). Ezután, ha erre a képre rákattint valaki, máris eljut az általunk megadott internetcímrre.

A beillesztéseket sem kell feltétlenül a saját gépünkre mentett fájlok közül kiválasztanunk, lehet az objektum az interneten is. Ilyenkor az url-jét, vagyis az elérési útvonalát kell megadnunk (például <http://www.erdon.ro/resource.aspx/ResourceID/news-20080225-03282443-image>). Ennél fennáll a veszély, hogy a legtöbb helyen még nincs az osztálytermekben internetelérés, másrészt, ha a weboldal változik, akkor szétesik a bemutatónk.

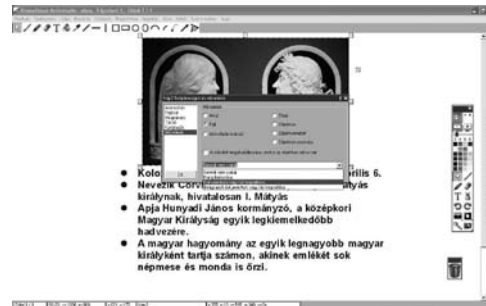
Így az óra alatt számtalan képet, videót mutathatunk meg a diákoknak, könyvek körbeadása nélkül, így időt takarítunk meg az órán, és persze energiát magunknak, hogy nem kell a tucatnyi könyvet a terembe bevinni. Az órai szemléltetés a hagyományos módszerekhez képes a tanárok számára könnyebbé, a diákok számára pedig élvezetesebbé válik.

Vannak általános beállítások, amelyek minden objektumra igazak, ilyen például a rögzíthetőség, a csoportosíthatóság, a forgathatóság vagy a tükrözés.

- Az objektumaink helyzetét rögzíthetjük, így megelőzhetjük, hogy a táblánál egy véletlen mozdulattal elmozdítsunk valamit. A rögzítés menete: jobb egérgombbal rákattintva az objektumra a „Szerkesztés” pontot kell választani, azon belül a „Rögzítés” menüpontot. Így az objektum mozdíthatatlanná vált. Ez természetesen feloldható a „Szerkesztés” pontban, a „Kioldás” menüponttal. (A korlátozás tervező módban nem él!)

- Csoportosíthatunk két vagy több objektumot, ha kijelöljük őket és az alattuk megjelent „Csoportosítás” jelre kattintunk. A csoportosítással elértük, hogy a csoportba foglalt objektumok együtt mozognak, a tulajdonságaikat együtt állíthatjuk. Így például egy feladatnál ahol évszámokat és eseményeket kell párosítani, könnyedén, mindet kijelölve és csoportba foglalva rögzíthetjük. Így feladatokat is létrehozhatunk a táblaszoftver segítségével.

- Ha például egy feladatnak vagy jegyzetnek csak egy részét mutatnánk meg, akkor táblaképünket eltarthatjuk a „Fő eszköztáron” lévő „Felfedő eszközzel”.

A Felfedő eszközre kattintva kiválaszthatjuk, hogy táblaképünk mely részét kívánjuk láthatóvá tenni.

6. Az elkészült táblakép sorozatunkat, tehát Flipchartunkat, mentjük el. Ehhez tervező módban maradunk, és a fejléc Flipchart pontján belül a Mentés menüpontot használjuk.

E Flipchartot már csak meg kell nyitnunk, és elkezdhetjük az órát. A táblakép sorozatba az órán a táblánál beleírhatunk, rajzolhatunk rá a Fő eszköztáron lévő Toll eszközzel, a rajzainkat törölhetjük a Radír eszközzel.

A lehetőségek korlátlanok: készíthetünk különböző feladatokat, vagy éppen tarthatunk az óra végén egy gyors ellenőrzést az interaktív szavazórendszerrel, melyből kiderül, hogy a diákok fejében mennyi maradt meg az anyagból. Ez a gyors visszacsatolás fontos információkat adhat mind a tanárnak, mind a diákoknak.

Motiválhatjuk a tanulókat, ha az óra végi ellenőrzéseken a legjobbak piros pontot/kis ötöst/pluszt kaphatnak... Ezekről bővebben a következő részben olvashatnak.

Az óra végére kiegészült Flipchart-ot több formátumban is elmenthetjük a diákoknak, például Word dokumentumként és elküldhetjük nekik e-mailben, vagy feltölthetjük az iskolai vagy a saját honlapra, ahonnan a diákok szabadon letölthetik.

Gajdos Krisztián
Tankönyvkutató Intézet